

Antagen av kommunstyrelsen den 3 mars 2010, § 54. Dnr: 161/10 -352

REGLER OCH RUTINER FÖR ÖVERGÅNGSSTÄLLEN I BÅSTADS KOMMUN

Bakgrund

Den 1 maj 2000 infördes lagen om väjningsplikt för fotgängare mot gående på obevakade övergångsställen. Avsikten med lagen var att förbättra framkomligheten för gående.

Det har bevisats att övergångsställen inte är trafiksäkra. Risker att skadas i en trafikolycka är dubbelt så stor när man korsar gatan på övergångsställen än på platser utan övergångsställen.

Övergångsställen blev inte säkrare i samband med införandet av lagen, det blev tvärtom. Antalet fotgängare som skadats i olyckor har ökat sedan lagen infördes.

Innan den nya lagändringen så stannade få bilförare för att släppa fram gående. Idag är det fler som stannar. Omkring 50 % av bilförarna stannar vid övergångsställen för att släppa över gående som vill över, men hälften stannar inte. På platser med hög hastighet eller få gående är det ännu färre än hälften som stannar. En situation där hälften av bilisterna stannar och hälften inte gör det är den farligaste trafiksituation vi kan ha.

Antalet fotgängare som skadats lindrigt i och med att "zebralagen" kom till har ökat med uppskattningsvis 15–20 procent och antalet svårt skadade med cirka 5–10 procent. Det svarar mot 40–50 skadade fotgängare totalt och 4–8 svårt skadade fotgängare på årsbasis.

Risken att bli påkörd och dödad av en bil är tre gånger så stor i mörker som i dagsljus. Redan i skymningen ökar risken.

Gående

Den som promenerar är gående. Men också andra trafikanter betraktas som gående, t ex. de som åker spark, rullskidor och rullskridskor. Trafikreglerna gäller för alla trafikanter. Det finns inga generella regler om vilken sida gående ska använda på en gångbana, en gångväg eller en gång- och cykelväg. Lokalt kan det finnas föreskrifter om detta och de är då utmärkta med vägmärken.

Trafikregler för gående:

1. Gående ska använda gångbana eller vägren. I annat fall används cykelbanan eller körbanan.
2. Gående som använder vägren eller körbanan ska om möjligt gå längst till vänster i färdriktningen.
3. De som åker rullskidor eller rullskridskor i högre hastighet än gångfart ska färdas på höger sida om det är lämpligare.
4. Gående ska korsa vägen på ett övergångsställe. Om det inte finns något ska fotgängaren se sig noga för och gå tvärs över körbanan, helst vid en vägkorsning, och utan att skapa fara eller olägenhet för trafiken.

5. Gående som ska gå ut på ett övergångsställe ska ta hänsyn till avståndet och hastigheten hos de fordon som närmar sig. Vid obevakade övergångsställen har fordonsföraren väjningsplikt mot gående som gått ut på eller just ska gå ut på övergångsstället.

Ett vanligt sätt att öka säkerheten för gående är att skilja gående och cyklister från biltrafik. Det gör man genom att bygga separata gång- och cykelbanor både i tätorter och längs landsvägar. En annan metod är att sänka hastigheten till 30 eller 40 km/tim på gator där gående och cyklister delar utrymme med bilar. Förslagsvis kan det göras i de centrala delarna i kommunen.

Exempel på hur säkerheten på vägar och gator kan förbättras för gående:

Bygga smalare körbanor där gående och cyklister korsar vägar och gator.

Bygg planskilda korsningar som separerar biltrafik från gång- och cykeltrafik.

Genomföra gågator och gångfartsområde där fordonsförare har väjningsplikt mot gående och fordon inte får föras med högre hastighet än gångfart.

Få fastighetsägare att klippa häckar i vägkorsningar mm.

Att fler fotgängare bär reflex under den mörka perioden.

Medborgarna ska kunna röra sig tryggt och säkert i kommunens gatumiljö. Fler barn ska själv kunna ta sig till skolan.

Förslag

Genom att ta bort övergångsställen som ligger på gator med liten trafik kan vi öka bilisternas uppmärksamhet på de övergångsställen som finns kvar, och därmed få övergångsställen som verkligen fungerar.

På gator med liten trafik föreslås att övergångsställen ska tas bort. På dessa gator behövs inte övergångsställen som ett stöd för fotgängaren att skapa en lucka i biltrafiken och lättare ta sig över gatan. Man kommer över gatan ändå, oftast utan att behöva vänta alltför länge eftersom biltrafiken är liten. Samtidigt är det ett säkrare sätt att korsa gatan. Istället på gator med mindre trafik säkras korsningspunkterna för de oskyddade trafikanterna med s k gångpassager.

Regler för övergångsställen

Övergångsställe placeras endast på genomfartsgator och vägar med en trafikmängd mer än 4.000 fordon per dygn samt med hastighet 50 km i timmen. På vägar med färre antal fordon kan gångpassager utföras.